

Selvitys Monarin terveyshaittojen vähentämisestä

Kunnanhallitus 13.01.2025 § 6
403/10.03.02.02/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi,
kiinteistöpäällikkö Mikko Riekkö, 040 488 3721, mikko.riekki@lapinlahti.fi

Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut, ympäristöterveystarkastaja terveydensuojeluviranomaisena on havainnut 10.10.2024 tehdyssä tarkastuksessa Monarin salissa olosuhteita, jotka aiheuttavat terveydensuojelulain (736/1994) 1§ ja 27§ mukaista terveyshaittaa (Tarkastuskertomus 18.3.2024). Salissa on havaittu rikkoutuneita kuitulähteitä ja sisäilmassa toimenpiderajan ylittäviä pitoisuuksia teollisia mineraalikuituja. Kuitujen poistamisen määräaika oli 31.7.2024. Nyt salissa on havaittu myös akuutti vesivuoto katosta ja lisääntyneitä oireilua tilojen käyttäjillä.

Lapinlahden kunnalta vuonna 2018 saadussa selvityksessä (KHALL 26.11.2018 § 175) todettiin, että Monarin salin peruskorjaus pitäisi olla valmis vuonna 2022. Rakennushanketta ei kuitenkaan toteutettu, vaan koulu ja lukuisat ulkopuoliset käyttäjät ja lasten harrastusryhmät käyttävät edelleen vanhaa salia.

Mikäli tilanteelle ei tehdä nopealla aikataululla muutoksia, harkitsee terveydensuojeluviranomainen tilojen käyttökieltoa siihen saakka, että tilat peruskorjataan tai rakennetaan uusi rakennus. Terveystensuojelulain 27§ mukaan: "jos terveydensuojeluviranomaisen määräystä haitan poistamiseksi ei ole noudatettu, eikä muita tämän lain mukaisia toimenpiteitä ole pidettävä riittävinä, terveydensuojeluviranomainen voi kieltää tai rajoittaa asunnon tai muun oleskelutilan käyttöä".

Terveystensuojeluviranomainen on pyytänyt Lapinlahden kunnan hallitukselta selvitystä liikuntasaliin tehtävistä toimenpiteistä ennen prosessin etenemistä. Selvitys on annettava 17.1.2025 mennessä. Selvityksen antamatta jättäminen ei estä viranomaisprosessin etenemistä.

Kunnanhallitus antaa asiasta seuraavan selvityksen:

Salin katon osalta ei ole vuosiin havaittu uusia vuotoja. 10.10.2024 päivätyssä tarkastuskertomuksessa mainitut silmämääräisesti havaitut mahdolliset kosteusvauriot on tutkittu pintakosteudenmittauksella 12.11.2024. Pintamittausten perusteella ei ole havaittavissa kohonneita kosteuspitoisuuksia ko. alueilla. Havaittu kalkkihärme voi olla aikaisempien vuosien vesivuotojen tai rakennusaikaisen kosteuden aiheuttamaa. Pilarin yläpuolella olevan muurauksen pinnassa on rakennusaikaista muurauslaastia, joka alhaalta katsottuna näyttää kalkkihärmekertymältä. Samoin muut liikuntasalissa havaitut kosteusrasituksen aiheuttamat jäljet ovat vanhoja, joten tämänhetkisen arvioin mukaan liikuntasalin osalla ei ole ollut uusia kosteusvaurioita.

Ruokalan ja liikuntahallin varaston väliseinän kohdalla on akuutti vesikattovuoto. Vuotoveden määrä vaihtelee sääolosuhteiden mukaan. Vuodolle ei ole käytännössä järkevää korjausvaihtoehtoa, koska vuodon paikantaminen on mahdotonta purkamatta koko alemman osan (aula ja ruokasali) vesikattorakenteita ja rakennuksen elinkaaren huomioiden se ei ole kustannuksien vuoksi järkevää.

Ruokasali ja varasto eivät ole jatkuvassa käytössä eivätkä ne ole oleskelu- tai käyttötiloja. Varastosta on suora ilmayhteys liikuntahalliin, jota kautta mahdolliset epäpuhtaudet voi siirtyä liikuntahallin puolelle.

Toimenpiteet terveyshaittojen vähentämiseksi:

Liikuntahallin ilmanvaihtoa ylipaineistetaan lisää, jolloin rakenteiden kautta mahdollisesti tulevat epäpuhtaudet vähenevät.

Varastoon seinää mahdollisimman lähelle vauriokohtaa asennetaan poistoilmakanava tai -kanavat ja kanavapuhaltimet, joiden kautta johdetaan varastosta ilmaa ulos. poistoilman määrä säädetään siten, että varasto on alipaineinen liikuntahalliin nähden, jolloin pystytään vähentämään vauriosta mahdolliset syntyvien epäpuhtauksien siirtyminen liikuntahallin puolelle.

Liikuntahalliin asennetaan ilman puhdistimet, joilla saadaan parannettua sisäilman laatua.

Toimenpiteet terveyshaittojen poistamiseksi:

Lapinlahden kunta suhtautuu ympäristöterveyspalvelujen havaintoihin ja tarkastuskertomukseen asiaankuuluvalla vakavuudella. Päivämäärälle 11.11. päivätty selvityspyyntö ja 10.11. tehty seurantatarkastus ehdittiin ottaa huomioon vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmakautta valmistellessa. Suunnitelmakauden investointisuunnitelma on kuvattu valtuuston 16.12.2024 § 45 hyväksymässä talousarviokirjassa. Investointisuunnitelman mukaan uuden liikuntahallin rakentaminen toteutettaisiin seuraavan aikataulun mukaisesti: suunnittelun aloittaminen vuosi 2026, rakennusinvestoinnin käynnistäminen 2027 ja halli valmistuisi vuonna 2028. Uusi halli valmistuisi Matin ja Liisan koulukeskuksen yhteyteen, nykyisen monitoimitalon viereen, jolloin terveyshaitta poistuu kokonaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

antaa yllä olevan selvityksen terveydensuojeluviranomaiselle toimenpiteistä terveyshaittojen vähentämisestä ja poistamisesta.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

antaa yllä olevan selvityksen terveydensuojeluviranomaiselle toimenpiteistä terveyshaittojen vähentämisestä ja poistamisesta.